

Egyszerűbb és kevésbé költséges diagnózis

„Az eredmények megnyugtatóan alátámasztják az Európai Gyermekgasztoenterológiai Társaság által javasolt biopszia-mentes eljárás létjogosultságát” mondja Sibylle Koletzko, a Münchener Egyetem professzora. „Ezzel Európa-szerte sok gyermek számára elkerülhető gyomortükrözéssel és altatással járó kellemetlenség és kockázat. Költséges genetikai vizsgálatok sem szükségesek a korrekt diagnózishoz”. Azonban a laboratóriumi eredmények értékeléséhez – a komplexitás és lehetséges buktatók miatt – megfelelő gyakorlat szükséges. Ezért Koletzko professzornő feltétlenül szükségesnek tartja, hogy a coeliakia diagnózisának felállítását gyermek-gasztoenterológus szakorvosok végezzék (akár biopsziával, akár anélkül). További vizsgálatok szükségesek annak megállapítására, hogy a biopszia nélküli coeliakia diagnózis jellegzetes tünetek nélküli esetekben vagy felnőtteknél is alkalmazható-e.

2017 november 9-én a Heim Pál Gyermekkórház Coeliakia Centruma a FOCUS IN CD Interreg Central Europe program támogatásával tudományos ülést tartott gyermekorvosok részére, melyben Dr. Sibylle Koletzko, Dr. Katharina Werkstetter és Dr. Korponay-Szabó Ilma részletesen tárgyalják a biopszia nélkül coeliakia diagnózis szakmai feltételeit és gyakorlati megvalósítását.

A Focus IN CD (“fókuszban a coeliakia”) projekt célja a coeliakiás (lisztérzékeny, gluténérzékeny) betegek innovatív, páciensközpontú ellátása egy szorosan együttműködő közép-európai hálózat előnyeinek érvényesítésével. A kezdeményezés példaként szolgálhat majd a későbbiekben más krónikus betegek élethosszig tartó gondozásában is, összegyűjtve és felhasználva mindazt a tudást és tapasztalatot, amivel a coeliakiás betegekkel kapcsolatban a projekt partnerei rendelkeznek.

A coeliakia az európai lakosság 1-3%-át érinti – azaz 5 millió emberről van szó –, akiknek ma még 80%-a éli életét helyes diagnózis nélkül, és kerül nem kevés pénzébe az egészségügy rendszerének. A fel nem ismert betegség következményei súlyos szövödmények és társult betegségek lehetnek (csonttritkulás, máj- és pajzsmirigy betegségek, emésztőrendszeri daganatok), míg a diagnosztizált betegeknél, főként ha a betegséget már gyermekkorban megállapítják, az életre szóló, szigorú gluténmentes diéta egészségük helyreállítását és fenntartását biztosítja.

A Focus IN CD projekt vezetője Maribor város önkormányzata, mellette 3 horvát és 2-2 szlovén, német (köztük a Münchener Egyetem), olasz és magyar partner alkotja a konzorciumot, Magyarországról a Heim Pál Gyermekkórház Coeliakia Centruma és a Lisztérzékenyek Érdekképviselőinek Országos Egyesülete vesz részt benne. A projekt az Interreg Central Europe Programból, az Európai Regionális Fejlesztési Alap támogatásával, az Európai Unió és Magyarország társfinanszírozásával valósul meg. A 36 hónapos, 2016. június 1-vel indult projekt teljes költsége 1.885.000 Euro.

Eredeti közlemény:

Accuracy in Diagnosis of Celiac Disease without Biopsies in Clinical Practice.

Werkstetter KJ, Korponay-Szabó IR, Popp A, Villanacci V, Salemme M, Heilig G, Lillevang ST, Mearin ML, Ribes-Koninckx C, Thomas A, Troncone R, Filipiak B, Mäki M, Gyimesi J, Najafi M, Dolinšek J, Dydensborg Sander S, Auricchio R, Papadopoulou A, Vécsei A, Szitanyi P, Donat E, Nenna R, Alliet Ph, Penagini F, Garnier-Lengliné H, Castillejo G, Kurppa K, Shamir R, Hauer AC, Smets F, Corujeira S, van Winckel M, Buderus S, Chong S, Husby S, Koletzko S, and on behalf of the ProCeDE study group (Gastroenterology 2017)

DOI <http://dx.doi.org/10.1053/j.gastro.2017.06.002>